



Broj:

27.5.2022. godine

Klub poslanika Demokratske partije socijalista

Danijel Živković, predsjednik Kluba poslanika

POSLANIČKO PITANJE

Koje konkretno korake Vlada planira u cilju nastavka puta Crne Gore ka članstvu u EU na kome je zaustavljena izborom Vlade Zdravka Krivokapića?

ODGOVOR

Uvaženi gospodine Živković,

Kada je proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u pitanju, ciljevi i prioriteti ove Vlade su vrlo jasni. Ova Vlada ima snažnu političku volju da adresira sve probleme koji usporavaju naš evropski put i koji su u prethodnom periodu doveli do zastoja u evropskim integracijama, posebno one devijacije koje su uzrokovane nedostatkom svijesti i angažmana da se do kraja sprovedu suštinske reforme u ključnim oblastima, a to primarno podrazumijeva borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, što je ključno za napredak u oblasti vladavine prava.

Vlada ima imperativ da osigura političku stabilnost i zajedno sa Skupštinom obezbijedi široki konsenzus koji je potreban kako bismo sprovedli prioritetne reforme u poglavljima 23 i 24, što će prevashodno uključiti ključna imenovanja u pravosuđu i izbor kompetentnih profesionalaca na važnim pozicijama u pravosudnom sistemu (Vrhovnog državnog tužioca, članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, sudija Ustavnog suda).

Stoga smo se i opredijelili za model formiranja Ministarstva evropskih poslova, kako bismo i institucionalno pregovore izdigli na viši nivo i kroz ovaj okvir dali primat pregovaračkom procesu, a istovremeno utvrdili direktnu političku odgovornost za ispunjavanje postavljenih obaveza ili nedjelovanje u tom pravcu. Nema sumnje da su svi članovi ove Vlade svjesni i opredijeljeni da pruže svoj maksimum ispunjavanju prioritetnih obaveza na našem evropskom putu iz djelokruga svojih nadležnosti. Želim da vas uvjerim da će svi raspoloživi kapaciteti biti iskorišćeni kako bismo na što bolji način i u najkraćem roku ispunili sve obaveze iz pregovaračkog procesa, što će podrazumijevati i unapređenje saradnje sa civilnim društvom i uključivanje u proces svih pripadnika društva koji svojim iskustvom, znanjem i ekspertizom na bilo koji način mogu pomoći što boljoj i kvalitetnijoj realizaciji ključnog vanjskopolitičkog prioriteta. Na sve ovo nas prioritetno obavezuje i visoka podrška građanki i građana članstvu Crne Gore u EU.

Odlučnost da sprovedemo suštinske reforme, pokazali smo već u prvim danima rada, fokusirajući se na ispunjavanje privremenih i dobijanje završnih mjerila u poglavljima 23 i 24, tokom predsjedavanja Češke Savjetu EU u drugoj polovini 2022. godine, kako bismo konačno nastavili sa privremenim zatvaranjem ostalih poglavlja/klastera, zatim na dalji demokratski

napredak i političku depolarizaciju društva, što će podrazumijevati osiguranje širokog dijaloga i tijesne saradnje sve tri grane vlasti kako bi se odblokirali pristupni pregovori i povratio evropski duh, te intenziviranje saradnje i pojačani angažman država članica EU u procesu pristupanja.

U toku su aktivnosti na optimizaciji i reorganizaciji pregovaračke strukture u skladu sa klsterskom podjelom koju predviđa Nova metodologija pristupanja, kako bismo osigurali bržu i efikasniju koordinaciju pregovaračkog procesa i približili ga našim građankama i građanima. Paralelno sa ovim zadacima, poseban fokus je na reformi javne uprave, kako bi ona bila profesionalna, depolitizovana i sa potrebnim vještinama i ekspertizom u skladu sa zahtjevima pregovaračkog procesa i budućeg članstva u EU. Pored toga, kroz dosadašnje kontakte i komunikaciju sa relevantnim partnerima demonstrirali smo da ova Vlada ostaje opredijeljena i otvorena za regionalnu i makroregionalnu saradnju u okviru različitih inicijativa, kako bi pristupanje EU, kako Crne Gore tako i ostalih zemalja Zapadnog Balkana učinili efektivnijim i dostižnim ciljem.

Imajući u vidu da Ministarstvo evropskih poslova koordinira i korišćenje dostupnih fondova EU u Crnoj Gori, želim da istaknem značajnu finansijsku podršku koju Evropska unija kontinuirano pruža Crnoj Gori kroz različite mehanizme, kako bi se unaprijedio kvalitet života svih građana i društvo pripremio za članstvo u EU. Crna Gora je u prethodnom sedmogodišnjem periodu koristila u prosjeku oko 40 miliona eura godišnje iz nacionalnih IPA programa, uz dodatnih oko 40 miliona godišnje iz prekograničnih i regionalnih programa EU za oblast infrastrukture. Takođe, Crna Gora učestvuje i u brojnim regionalnim projektima i inicijativama koje EU finansira iz programa Višekorisničke Ipe.

Posebno je važna podrška koju EU dodjeljuje u kontekstu novog Ekonomskog i investicionog plana EU za Zapadni Balkan. Ovu podršku Crna Gora dobija kroz Zapadobalkanski investicioni okvir, instrument koji će i dalje biti primarni način finansiranja pripreme i izvođenja investicionih projekata.

Treba naglasiti da bespovratna sredstva EU postaju sve važnija, naročito u ekonomskoj situaciji kada ostali izvori finansiranja važnih projekata postaju sve oskudniji. U tom smislu od posebnog značaja je najavljena značajna podrška EU kroz IPA III za period 2021-2027. Pored nacionalnih i regionalnih programa, Crna Gora će nastaviti učešće i u devet programa evropske teritorijalne saradnje, kroz koje države evropskog prostora zajednički preduzimaju aktivnosti u cilju savladavanja brojnih izazova koji prevazilaze njihove pojedinačne snage.

Veći potencijalni obim podrške prate i strožija pravila, stoga će za finansiranje biti prihvatljivi samo strateški značajni i spremni projekti, uz svojevrsnu konkurenciju na nivou svih država korisnica Ipe III. Kako bi se unaprijedila efikasnost i u što većem obimu iskoristila bespovratna sredstva EU u narednom periodu, biće preduzete aktivnosti kako bi se osigurao kontinuitet u oblasti upravljanja fondovima EU, a dugoročnije unaprijedilo stanje i kapaciteti u ovoj oblasti horizontalno kroz institucije sistema. Vlada je u potpunosti posvećena ovom zadatku, kako bi se sistemski planirala i pratila priprema projekata, posebno imajući u vidu nova pravila koje EU uvodi za programski period 2021-2027, po kojem više nema zagarantovanog iznosa podrške, već se države na neki način takmiče u ovom procesu sa svojim projektima, po kriterijumu strateškog značaja i zrelosti projekata.

Želim da naglasim da osim što našim građanima sasvim izvjesno donosi nove značajne dobrobiti, sprovođenje EU projekata dodatno nas približava evropskim vrijednostima i standardima i unapređuje kapacitete crnogorskih institucija i korisnika.

Pozicija zemlje koja dosljedno i u potpunosti slijedi Zajedničku vanjsku i bezbjednosnu politiku Evropske unije, sa svim otvorenim pregovaračkim poglavljima i tri privremeno zatvorena u aktuelnom, neizvjesnom i izazovnom geopolitičkom momentu, pruža nam šansu da iskoristimo raspoloženje koje trenutno zastupljeno u Briselu i među državama članicama u pogledu naše države i njenog pristupnog puta i ova Vlada će učiniti sve da evropsko opredjeljenje potvrdi konkretnim rezultatima i da državni interes nadvlada sve podjele na dobrobit i za bolji kvalitet života naših građanki i građana.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK
dr Dritan Abazović